

ZVIERATÁ

Čo robiť, ak sa Vám stratilo alebo ste našli domáce zviera?

Ak ste našli zviera vo Zvolene alebo v Banskej Bystrici, kontaktujte Mestskú políciu Zvolen (tel.045/333 10 00 nonstop, príp. 159) alebo v pracovnom čase 8:00 – 16,00 hod. Karanténnu stanicu Zvolen, Unionka 7981/17, Zvolen, tel. 0918 505 254, 0915 699 756. Mimo Zvolena a Banskej Bystrice kontaktujte príslušný OcÚ, resp. MsÚ. V zmysle zákonov sú povinný tieto služby zabezpečovať obecné resp. mestské úrady v danej obci/meste. Ak môžete, vyčkajte na mieste, kým polícia alebo pracovník karanténnej stanice zviera neodchytí a prevezie do stanice. Ak zviera nie je príliš agresívne, zranené či príliš vystrašené, a máte skúsenosti aj možnosti, ako ho dopraviť do stanice, urobte tak opatrne sami.

Môžete kontaktovať aj mimovládne združenia, pripravte sa však na to, že nemusia mať práve voľné kapacity na odchyt zvieratka alebo priestory na jeho umiestnenie. Tieto združenia fungujú dobrovoľnícky, s obmedzenými ľudskými a finančnými zdrojmi. Kontaktujte napr. Pes v núdzi <http://pesvnudzi.sk/>, Psia duša <https://www.psiadusa.sk/>, Mačky Zvolen <http://mackyzvolen.sk/>, Túlavá labka <http://www.tulavalabka.sk/> a podobne - kontakty nájdete na internete.

Ak sa stratilo zviera Vám, ihneď kontaktujte Karanténnu stanicu vo Zvolene, ktorá sa nachádza na Balkáne (Unionka 7981/17, tel. 0918 505 254, 0915 699 756, info@kszv.sk) a je otvorená v pracovných dňoch 8,00 hod. – 16,00 hod. Na webovej stránke karanténnej stanice www.kszv.sk nájdete aktualizované zoznamy a fotografie psov umiestnených na karanténnej stanici. Kontaktuje aj vyššie uvedené organizácie, prípadne využite sociálne siete, kde je viacero skupín na zdieľanie informácií o nájdených a stratených psov a mačiek.

Chcete pomôcť opusteným domácim zvieratám?

Adoptujte si zvieratko z Karanténnej stanice vo Zvolene! Kontaktuje tel. 0918 505 254, 0915 699 756, info@kszv.sk alebo navštívte stanicu na Balkáne počas pracovných dní (Unionka 7981/17, Zvolen). Nový adoptívny majiteľ uhradí náklady na veterinárne ošetrenie zvieraťa a krmivo, celková suma závisí od veľkosti zvieraťa a je cca 10 – 20 €. Po dohode s pracovníkmi môžete pre potreby karanténnej stanice darovať staré koberce, chovateľské potreby, lekárske zariadenie a nástroje, košíky, misky, deky, podušky, drevo na budy, krmivo a pod.

Rovnako môžete kontaktovať aj mimovládne združenia, ktoré okrem adopcie potrebujú aj pomoc s tzv. dočasnou opaterou. Niektoré zo združení, ktoré pôsobia v našom regióne, nájdete v predchádzajúcom odstavci.

Máte obavy z hniezda alebo roja včiel, sršňov alebo ôs?

Pri priamom ohrození či riziku kontaktuje hasičov na tel. 150, v hlásení uveďte: kto volá, kde sa nachádza hmyz, čo sa deje, tel. číslo, z ktorého voláte (pre overenie), príp. iné dôležité informácie. V prípade roja včiel skúste zistiť, kto v susedstve či v okolí chová včely. Majiteľ včelstva ho bude pravdepodobne hľadať. Každý dobrý včelár ma prostriedky a znalosti, ako chytiť roj včiel a ako s ním zaobchádzať.

Sršne, osy aj včely sú užitočné a ich početnosť sa znižuje. Preto, ak sa dá, skúste ponechať hniezdo na mieste do zimy a až potom ich odniesť napr. do lesa. Buď bude prázdne úplne alebo v ňom budú iba mladé oplodnené samičky, ktoré na jar môžu na novom mieste založiť novú kolóniu.

Čo robiť s nájdeným chráneným zvieratkom?

Ihneď kontaktujte operátora na tel. 112, kde by mali problém vyriešiť kontaktovaním najbližšej záchrannej stanice. Iba v prípade, ak sa nič nedeje, kontaktujte zoológa štátnej ochrany prírody, ktorý vám poradí, ako s konkrétnym živočíchom zaobchádzať a čo s ním urobiť. Zoznam staníc aj

s kontaktmi nájdete na <http://www.sopsr.sk/web/?cl=32>, pre Zvolen je najbližšie stanica pri Správe CHKO Poľana, tel. tel. 045/533 48 34, 0903 298 301 (pohotovosť). Nenechávajte si živočích doma, ani ak nejaví známky poranenia či choroby, nekrmte ho ľudskou stravou ani potravinami, o ktorých neviete, či sú pre daný druh vhodné!

Osobitne pri nálezoch vtákov nájdete informácie tu <http://www.vtaky.sk/stranka/67-Vtacia-prva-pomoc.html>

Objavil sa vo vašom dome netopier?

Netopiere sú chránené a užitočné živočíchy, preto v prípade ich ohrozenia platia všetky rady uvedené v predchádzajúcom odstavci. V uzatvorených priestoroch ich v žiadnom prípade nechytajte, nerušte, nezatvárajte otvory, ktorými vleteli dnu a ihneď kontaktujte Štátnu ochranu prírody: Správa CHKO BR Poľana, Hurbanova 20, Zvolen, tel. 045/533 48 34, 0903 298 301 (pohotovosť), prípadne expertov cez <http://netopiere.sk/sk/page/kontakt.html> Odborníci Vám poradia, čo urobiť, keď Vám prítomnosť netopierov vadí, príp. sami zasiahnu.

V zime alebo skoro na jar môžete nájsť netopiera aj vonku – mohol vypadnúť zo zimoviska. Netopiera nechytajte nikdy holými rukami, ale radšej v rukaviciach alebo cez handru. Priložte im k papuľke kúsok vaty alebo vreckovky namočené vo vode – ak je smädný, bude ju lízať. Ak je netopier v poriadku, bez zranení (ozýva sa, lezie a lieta), je možné položiť ho na parapetnú dosku okna alebo kmeň stromu, najlepšie čo najbližšie k miestu, kde ste ho našli a mal by odletieť (pozor na mačky!). Nie je vhodné ich vypúšťať, ak je teplota výrazne pod nulou, vtedy kontaktujte odborníkov na vyššie uvedených kontaktoch.

Ako ochrániť netopiere aj vtáky pri zateplovaní?

Netopiere sú živočíchy, ktoré napriek tomu, že niektorých ľudí odpudzujú svojim vzhľadom, skonzumujú hlavne v letných mesiacoch pomerne veľké množstvo hmyzu a tým nám preukazujú veľkú službu. Rovnako dažďovníky, lastovičky, beloritky a iné druhy vtákov, ktoré hniezdia v štrbinách domov alebo pod strechami. Preto pri rekonštrukciách budov a zateplovaní by ste mali myslieť aj na ne – vetracie otvory by nemali byť upchávané, pretože tam môžu zostať zimujúce jedince alebo mláďaťa. Pre konkrétne nápady, ako zateplovať bez toho, aby ste porušovali zákon (buď ako objednávateľ týchto prác alebo ako realizátor) kontaktujte Poradenskú službu Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko, 0905 256 184, vtaky@vtaky.sk, v prípade výskytu netopierov Spoločnosť pre ochranu netopierov <http://netopiere.sk/sk/page/kontakt.html>.

Slovensko, ako členský štát Európskej únie, je povinne zabezpečovať ochranu netopierov aj v zmysle Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (tzv. Smernica o biotopoch). Dažďovníky sú zasa chránené v rámci Európskej únie v zmysle smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409 EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov. Pre ochranu dažďovníkov je potrebné nevykonávať rekonštrukčné práce v čase od 20. apríla do 10. augusta. V prípade, že takéto obmedzenie stavebných prác nie je možné, mali by sa obmedziť na čas od cca 9.00 – 15.00, tak, aby mohli nakrmiť svoje mláďaťa. Ventriláčné otvory by mali byť aj na zrekonštruovaných stavbách ponechané, aby v nich mohli vtáky a netopiere naďalej hniezdiť.

Vidíte niekde častejšie pobiehať hlodavce?

Kontaktujte správcu, vlastníka alebo užívateľa objektu, príp. pozemku. V prípade verejných priestranstiev kontaktujte MsÚ Zvolen, Námestie slobody 22, Zvolen, Odbor výstavby, ŽP a dopravy, tel. 045/530 32 57, príp. Mestskú políciu Zvolen (tel. 045/533 10 00). Nezabudnite, že podmienky pre premnoženie hlodavcov vytvárame my ľudia! Neporiadok, odpadky, miesta na úkryt a rozmnožovanie – ak hlodavce nemajú tieto podmienky, hľadajú si miesto inde.

Ste svedkom týrania zvierat alebo ich zanedbávania?

Riešiť týranie a zanedbávanie zvierat samostatne je veľmi ťažké a často nebezpečné. Kontaktujte odbor ochrany zvierat na Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe Zvolen, Nám. SNP 50, Zvolen, tel. 045/533 0391, 520 39 11, 520 39 99, riaditel.zv@svps.sk. Môžete to oznámiť aj inšpektorovi Slobody zvierat (0917 662 030, linkaprotikrutosti@gmail.com), prípadne zavolajte Mestskú políciu Zvolen (tel. 045/533 10 00). Skúste si zapamätať čo najviac podrobnosti, prípadne, ak je to bezpečné, prípad zdokumentovať. Viac typov ako zabrániť týranie nájdete napr. na <http://www.slobodazvierat.sk/Ako-zabranit-tyranu.39.0.html>

Čo robiť, ak ste svedkom striel'ania dravcov („škodné“ živočíchy) či pytliactva?

Skúste si zapamätať čo najviac podrobností, príp. odfotiť situáciu a ihneď kontaktujte SIŽP Banská Bystrica, Odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny, Jegorovova 29B, 974 01 Banská Bystrica, tel. 048/471 96 40, 048/471 96 31, sizpiopbb@sizp.sk. Môžete skúsiť kontaktovať aj príslušné poľovné združenie alebo Slovenský poľovnícky zväz, Tomášiková 1, Zvolen, 045/533 28 88, 0911 555 526. Ak nájdete uhynutého dravca, kontaktujte Okresný úrad vo Zvolene, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. SNP 96/50, tel. 0961 63 29 60, oszp.zv@minv.sk alebo Správu CHKO Poľana, tel. 045/533 48 34. Poľovanie na dravce je zákonom prísne zakázané!

Vadia vám voľne pobejúce psy alebo psie výkaly na uliciach?

Upozornite majiteľov psov, že za znečisťovanie verejných priestranstiev im hrozia sankcie. Mesto Zvolen má pre voľný pohyb psov a ich venčenie vyhradené plochy. Aj tam je však majiteľ povinný zbierať psie výkaly, aby sa zabránilo šíreniu chorôb. Volajte mestskú políciu, tel. 045/533 10 00, v prípade bezprostredného ohrozenia zdravia či bezpečnosti agresívnymi psami volajte tel. 159.

Nariadenie mesta Zvolen (č. 74/2003) zakazuje nechávať voľne pobežovať psy mimo vyhradených plôch či ponechávať ich bez dozoru, zdržiavať sa so psami na plochách detských ihrísk a v ich blízkosti. Držiteľ psa je tiež povinný mať pri sebe primerané pomôcky na odstránenie nečistoty spôsobenej psom, a tieto pomôcky musí aj hneď, keď treba, použiť. Špeciálne vrecká na psie výkaly sú bezplatne k dispozícii na vrátnici MsÚ vo Zvolene, majiteľ po predložení dokladu o zaplatení dane dostane na rok 350 nepriehľadných plastových vreciek. Môžete ale použiť aj iné plastové vrecká.

